18.1.2022

Vihreän siirtymän rahoituksen työryhmä

Asettaminen

Valtiovarainministeriö yhdessä ympäristöministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa ovat tänään asettaneet työryhmän muodostamaan kokonaisnäkemyksen vihreän siirtymän rahoitukseen liittyvistä näkökohdista sekä laatimaan ehdotuksia rahoituksen keinoista siirtymän vauhdittamisessa taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla.

Työryhmä valmistelee kehittämisehdotuksia, miten julkinen ja yksityinen rahoitus voivat edistää kokonaisvaltaisesti hiilineutraaliustavoitetta, luonnon monimuotoisuutta ja muita ympäristötavoitteita sekä samalla edistää kestävää kasvua. Lisäksi työryhmä voi tarkastella, miten rahoitusmahdollisuuksilla voisi edistää vihreää siirtymää kotitalouksissa ja julkisella sektorilla.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 18.1.2022-30.6.2022

Tausta

Ilmasto- ja kestävyystavoitteet edellyttävät mittavia investointeja yrityksiltä, kotitalouksilta ja julkiselta sektorilta. Yksityinen sektori tekee merkittävän osan vihreään siirtymiseen liittyvistä investoinneista ja innovaatioista. Julkisen sektorin tehtävä on tukea ja vauhdittaa vihreää siirtymää eri politiikkakeinoin, kuten lainsäädännöllä, infrastruktuurilla ja julkisella rahoituksella. Myös kotitalouksien valinnoilla ja ilmastoviisailla toimilla on merkittävä rooli liiketoimintamahdollisuuksien edistämisessä ja siirtymän vauhdittamisessa.

Useat rahoitusalan toimijat ovat asettaneet hiilineutraaliustavoitteita toiminnalleen, minkä lisäksi kestävän rahoituksen sääntely on edistänyt ilmasto- ja ympäristötavoitteiden valtavirtaistumista rahoitusmarkkinoilla. Ensi sijassa vihreä siirtymä perustuu yksityiseltä sektorilta tulevaan rahoitukseen, mutta julkisella rahoituksella voi olla tarvittavissa investoinneissa merkittävä vipuvaikutus. EU:n komission julkaiseman vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) tavoitteena on käynnistää 1000 mrd. euron investoinnit EU:ssa vuoteen 2030 mennessä.

Hyvästä markkinoilla tapahtuneesta kehityksestä huolimatta on tarpeen varmistaa, että rahoitusta ohjautuu systemaattisesti vihreää siirtymää tukevaan toimintaan ja että investoinneissa hyödynnetään strategisesti eri rahoituslähteitä ja riskinjakoinstrumentteja, joilla voidaan vivuttaa tehokkaasti yksityistä

rahoitusta. Kasvava EU-rahoitus kytkeytyy entistä vahvemmin ilmastotavoitteisiin, ja sen strateginen hyödyntäminen edellyttää kokonaisvaltaista tarkastelua. Mahdollisuuksien hyödyntämisessä tarvitaan myös uudenlaisia malleja julkisen ja yksityisen välillä vihreän siirtymän tavoitteiden mukaisten investointien vauhdittamiseksi.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on:

1) muodostaa kokonaisnäkemys vihreään siirtymään hyödynnettävistä rahoitusmahdollisuuksista kartoittaen, millaisia rooleja eri rahoitusalan toimijoilla voisi olla vihreän siirtymän investointien edistämisessä. Osana kartoitusta työryhmä laatii kokonaiskuvan EU- ja mahdollisesti muun ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuuksista ja uudenlaisista rahoitusmalleista sekä kumppanuuksista vihreän siirtymän edistämiseksi;

2) kartoittaa vihreän siirtymän rahoitustarpeita ja mahdollisia rahoituksen pullonkauloja;

3) laatia suunnitelma, miten yksityistä ja EU-rahoitusta voitaisiin nykyistä vahvemmin, vaikuttavammin ja kustannustehokkaammin ohjata vihreän siirtymän rahoittamiseen ja millaisia julkisen sektorin toimia tarvittaisiin yksityisen rahoituksen lisäämiseksi hyödyntäen myös kansainvälisiä esimerkkejä, muun muassa strategisesti rahoituslähteitä yhdistämällä sekä EU:n rahoitusvälineiden kautta; sekä

4) tehdä ehdotuksia kannustimista ja välineistä, joita tarvitaan rahoituksen kanavoimiseksi vihreään siirtymään hyödyntämällä johdonmukaisesti erilaiset mahdollisuudet.

Työryhmä laatii väliraportin 31.3.2022 mennessä. Työryhmä antaa loppuraporttinsa kesäkuun 2022 loppuun mennessä.

Organisointi

Puheenjohtaja

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Juha Majanen, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtajat

Kansliapäällikkö Juhani Damski, ympäristöministeriö

Osastopäällikkö Ilona Lundström, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet

Johtokunnan jäsen Marja Nykänen, Suomen Pankki

Johtava ilmastoasiantuntija Janne Peljo, Elinkeinoelämän keskusliitto ry

Johtaja Mari Pantsar, Sitra

Toimitusjohtaja Jouni Keronen, Climate Leadership Coalition CLC

Kestävän rahoituksen asiantuntija Venla Voutilainen, Finanssiala ry

Yksikön johtaja Antti Kontio, Kuntarahoitus

Senior Adviser Belkis Kaader, Euroopan investointipankki

Toimitusjohtaja Paula Laine, Ilmastorahasto

Managing Director Pia Santavirta, Pääomasijoittajat ry

Toimitusjohtaja Timo Löyttyniemi, Valtion eläkerahasto

Yhdyskunta ja ympäristö -yksikön johtaja Miira Riipinen, Kuntaliitto

Yksikön päällikkö, ilmastoyksikkö Kaisa-Reeta Koskinen, Helsingin kaupunki

Ekonomisti Petri Malinen, Suomen Yrittäjät ry

Vuorineuvos, työelämäprofessori Reijo Karhinen

Apulaisprofessori Hanna Silvola, Hanken School of Economics

Apulaisprofessori Lassi Ahlvik, Helsingin yliopisto

Pääekonomisti Ilkka Kaukoranta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Kehittämisjohtaja Juho Korpi, ympäristöministeriö

Osastopäällikkö Juhapekka Ristola, liikenne- ja viestintäministeriö

Johtava asiantuntija Jyrki Alkio, työ- ja elinkeinoministeriö

Budjettineuvos Armi Liinamaa, valtiovarainministeriö

Neuvotteleva virkamies Milla Kouri, valtiovarainministeriö

Puheenjohtajisto voi tehdä tarvittaessa jäsenistöön muutoksia. Puheenjohtajisto asettaa työryhmälle erikseen sihteeristön. Työryhmä voi kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä ja työhön osallistumisesta ei makseta erillistä palkkiota. Kukin organisaatio vastaa osallistujiensa matkakuluista. Työryhmän muut kulut maksetaan toimintamenomomenteilta 28.01.01, 320.10.11. ja 35.01.01.

Valtiovarainministeri	Annika Saarikko
Hallinto- ja kehitysjohtaja	Anu Nousiainen
Ympäristö- ja ilmastoministeri	Emma Kari
Johtava asiantuntija	Eeva Alho
Elinkeinoministeri	Mika Lintilä
Teollisuusneuvos	Sampsa Nissinen

Jakelu Työryhmän puheenjohtajat ja jäsenet

Tiedoksi

Valtioneuvoston kanslia, VNK
Ulkoministeriö, UM
Oikeusministeriö, OM
Puolustusministeriö, PLM
Opetus- ja kulttuuriministeriö, OKM
Maa- ja metsätalousministeriö, MMM
Liikenne- ja viestintäministeriö, LVM
Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM
Sosiaali- ja terveysministeriö, STM
Ympäristöministeriö, YM